

Zaradi tega mislimo, da Novosadskemu mestnemu šolskemu odboru ni bilo treba ni ozirati se na vročene ukrepe nekompetentne oblasti, nego li ostati pri tem, kár je bil sam ukrenol, ter prosto vrnoti konzistorijski dopis. A ni učitelj veronauku ni drugi učitelj ne more in ne sme vzprijemati nalogov od drugega, nego li samó od svojih šolskih oblastev, katerim se ima edino pokoravati. Če vzprime kakšno zapoved od neoblastnih uradov, ima to prosto oznaniti svojemu predstojniku, delati po starem in čakati rešitve ter nálogov od svojih viših ne menè se dalje za tuje ukaze.

Ob tej priliki moramo še opómeniti, kako se čudimo, da je v Novem Sadi, ki so vendar ponaša sè srbskim prvenstvom na tej strani (Donave), moglo priti tako daleč, da toliko srbskih otrok hodi v nesrbske učilnice! In to leze stotprav zdaj na dán? Vidi se nam, kakor da bi stvar ni zdaj ne bila prišla v javnost, da ni bilo temu vprašanju še nekaj drugega za hrbtom. Da nam hodi tako mnogo otrok v nesrbske učilnice, mni se nam, je edino ta vzrok, da je tudi tam svet jako vaje molčati, in zategadelj se ne prinaša ničesa mej ljúdi. In še zdaj se navlašč zamlčuje o rečenem konzistorijskem eleni, ki ni hotel samó pošiljati svoje dete v srbsko učilnico, nego se je tudi pri konzistoriji toliko potrudil, da i drugi otroci ne zahajajo vanjo. Da se je iz početka uže ozbiljno a tudi smešno mahaló po novinah o tem, stvar bi se ne bila tako zavlekla, da obiskuje doslé 60 srbskih otrok (in izvestno iz boljših hiš) nesrbske učilnice; v teh se bode odgojil srbski duh! Da smo veselí! —

lz deržavnega zbora.

7. febr. **V budgetnem odseku** se je pričela debata o notranjem ministerstvu. Posebni poročevalec poslanec Czerkawski zahteva v svojem poročilu reorganizacij v naučnem ministerstvu in šolah po potrebah posamnih kronovin, na katere se pri zdanjej organizaciji in vsled postopanja uradnikov ne ozira dovolj. Naučni minister baron Conrad izjavi se zoper vsakeršno reorganizacijo v naučnem ministerstvu, posebno pa še zoper to, da bi se v naučnem ministerstvu nastavili poročevalci za posamne dežele, ter je zagovarjal zdanje uradnike in poročevalce v tem ministerstvu. Poslanca Zeithammer in Henrik Clam hočeta, da bi se o tej stvari posvetavalo v zbornici. Czerkawski zagovarja svoj predlog o osnovanji deželnih poročevalcev in oddelkov v naučnem ministerstvu za posamne dežele. Odsek je potem glasoval samo o številkah naučnega ministerstva, Czerkawskega predlog pa se je odložil, ker bode celo svoje poročilo popravil.

V budgetnem odseku se je pritožil Dr. Vošnjak, da na srednjih šolah na Štajerskem še zmirom nij paralelnih razredov sè slovenskim učnim jezikom. Naučni minister je pa na to odgovoril, da se še nij nobena potreba pokazala za take slovenske paralelke, sicer je pa tudi premalo učnih močij in učnih sredstev!! Dr. Vošnjak je to odbijal in grajal vladino postopanje nasproti Slovincem. Naučni minister odgovori, »da on stvar dobrohotno prevdarja in da ga vodijo samo dejanjski in pedagoški uzroki«.

Lienbacher-jev predlog za znižanje šolske dolžnosti se glasi popravljen tako-le: Po tistih krajevinah in deželah, za katere ni merodajaven §. 75 drž. šl. postave 14. maja 1869 (drž. zak. št. 62), prideržuje se deželnemu zakono-

stavstvu, da določi, kako in v kakem razmerju ima stopiti v sedmem šolskem letu namest vsakdanjega poučevanja ponavljajni ali nadaljevalni pouk.

Iz šole se sme stopiti, ako se je dosegel šolski smoter, odločen v postavi 14. maja 1869 vsaj v kerščanskem nauku, branji pisanji in številjenji.

Pri določitvi števila učnih moči (učechih) §. 11. omenjene postave ni se ozirati na one učence, ki imajo obiskovati le ponavljajno ali nadaljevalno šolo.

Tak je predlog večine, ki pride te dni na versto; manjšina ima tudi svoj predlog, ki je na stališču osemletne šolske dolžnosti, a za zadnja dva leta pripušča olajšave. — Lani se gospod naučni minister ni hotel udati za šestletno dobo, a letos menda bolje kaže. — Trošek, trošek, to je tista skala, ob kateri se ima razbiti marsikatera naprava modernega šolstva.

Različnosti.

Šolske sestre so kupile pri sv. Andražu v Lavantskeji dolini na pol poderti nekdanji samostan pri cerkvi Marija Loretto. V kratkem so poslopje popravile in ustanovile odgojališče za žensko mladež.

Gosp. pl. Lemayr je stopil iz naučnega ministerstva v upravno sodišče. Odstopivši je bil desna roka naučnemu ministru Stremayrju, a sedaj, kakor pravijo, uže dolgo časa ni imel važnih stvari v rokah, tedaj so ga na njegovo prošnjo prestavili v upravno sodišče. — Počasi naj pridejo vsi neprijatelji Slovanom v službe, ker jim ne bode več mogoče, odrekati Slovanom pravic. — Njim boe vstreženo, nam pa še bolj.

Imendan svojega ravnatelja je letos m. in ž. učit. prav primerno in lepo praznovalo. 2. t. m. so namreč peli gojenci teh zavodov Hajdn-ovo mašo »das deutsche Hochamt« pod vodstvom učitelja glasbe g. Antona Nedvéda prav izverstno v mestni farni cerkvi sv. Jakoba.

Srednje šole in učiteljišča so končale prvo polovico šolskega leta v saboto 12. februarija, druga polovica se začena s 16. februarijem.

Učitelj veroznanstva na mestnih šolah je sedaj v. č. g. Janez Gnjezda, dosihmal prefekt v Alojznici.

Za vpeljevanje (instalacijo) novega mestnega župnika pri sv. Jakobu v Ljubljani v. č. gosp. Janeza Rožmana, naredil je gospod A. Praprotnik, vodja I. m. deške šole, primerno pesem, a gosp. L. Belar, vodja II. m. deške šole, tej pesni napev. Napev je prav v cerkvenem duhu in gledé vesele slovesnosti, katerej je namenjen, izraža veselje faranov, da so zopet dobili duhovnega očeta in vodnika med sé. Besede so prav lepe in se pesen more rabiti povsod pri enakih slovesnostih. Ker do sedaj take pesni nismo imeli in ker je tudi kompozicija tako lahka, da se more rabiti tuči pri manje izurjenih pevcih, opozarjamo gospode kolege organiste in cerkvena predstojništva, da se ta kompozicija dobiva prav lično tiskana pri g. R. Milicu v Ljubljani za 15 kr., po pošti pod križnim zavitkom 20 kr.

Premembe pri učiteljstvu.

Na Kranjskem. V Postonjskem sl. okraji. Sprašari učit. kand. gosp. Janez Koren je začasni učitelj v Šent-Vidu pri Vipavi. G. Anton Skala bivši na učiteljišči, je pomožni učitelj na Ostrožnem Berdu.